

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-15473

Podgorica, 17.11.2021. godine

MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA

-n/r ministra, gospodina prof. dr Ratka Mitrovića -

Poštovani gospodine Mitroviću,

Na osnovu Vašeg akta broj: 01-103/55 od 28.10.2021. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog programa monitoringa životne sredine za 2021. godinu*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga programa i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst Predloga programa monitoringa životne sredine za 2021. godinu navodi se da su potrebna finansijska sredstva planirana kod Agencije za zaštitu životne sredine u ukupnom iznosu od **242.250,00€**. Zakonom o budžetu za 2021. godinu („Sl. list CG broj. 070/21“) kod Agencije za zaštitu životne sredine (programski kod 41504) na aktivnosti **Monitoring, analiza i izvještavanje** planirana su navedena sredstva na izdacima **4147-Konsultantske usluge, projekti i studije** u ukupnom iznosu od 250.000,00€ i na izdatku **4153-Tekuće održavanje opreme** iznos od 55.000,00€.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja sa aspekta državnog budžeta nema primjedbi na *Predlog programa monitoringa životne sredine za 2021. godinu*.

S poštovanjem,

MINISTAR

dr Milojko Spajić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	MINISTARSTVO EKOLOGIJE PLANIRANJA I URBANIZMA
NAZIV PROPISA	Predlog Programa monitoringa životne sredine Crne Gore za 2021. godinu

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Monitoring životne sredine predstavlja sistematsko mjerenje i ispitivanje parametara kao i ocjenjivanje indikatora stanja i zagađenja životne sredine. Na osnovu dostupnih podataka sa mjernih mjesta o stanju životne sredine dobija se jasan uvid u promjene kvaliteta i kvantiteta životne sredine, emisije zagađujućih materija i korišćenje prirodnih resursa. Rezultati koji se dobiju sprovođenjem monitoringa čine osnovu za ocjenu ukupnog stanja životne sredine u Crnoj Gori i izradu godišnje informacije o stanju životne sredine.
- Program monitoringa životne sredine Crne Gore za 2021. godinu obuhvata dva programa: kvalitet vazduha i program monitoringa alergenog polena u vazduhu, zbog nedostatka finansijskih sredstava.
- Za adekvatno vođenje politike životne sredine i definisanje mjera za unaprjeđenje stanja iste, neophodni su podaci o stanju životne sredine. Takođe, javnost i nadležne institucije moraju biti informisani o stanju životne sredine i problemima koji postoje, kako bi se na najefikasniji način pristupilo njihovom rješavanju. Upravo zato se na osnovu rezultata monitoringa izrađuje Informacija o stanju životne sredine.
- Posljedice problema su gubitak prirodnih resursa, zagađenje vazduha, vode, zemljišta, koje se višestruko reflektuje na zdravlje ljudi, degradaciju staništa, ugrožavanje živog svijeta, kako biljnog tako i životinjskog, uključujući i rijetke vrste.
- Lošim stanjem životne sredine i njenom neadekvatnom zaštitom najviše mogu biti oštećeni građani koji su izloženi negativnim uticajima iz životne sredine.
- Bez sprovođenja Programa monitoringa ne bi se mogla izraditi Informacija o stanju životne sredine, a samim tim ne bi postojala ni osnova za kreiranje preporuka u planiranju politike zaštite životne sredine i definisanje mjera za smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu čija realizacija treba da doprinese rješavanju identifikovanih problema i poboljšanju postojećeg stanja životne sredine u Crnoj Gori.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Rezultati monitoringa će poslužiti u definisanju preporuka i mjera koje treba sprovesti u narednom periodu u cilju poboljšanja stanja životne sredine. Stoga, jasno je da monitoring životne sredine postaje važan faktor u planiranju politike zaštite životne sredine, kao i pokazatelj potrebe ugradnje principa i načela zaštite životne sredine u razvojne i strateške dokumente drugih sektorskih politika, kao što su industrija, poljoprivreda, energetika i drugi.
- Kontinuirana kontrola i praćenje stanja životne sredine (monitoring životne sredine) je obaveza definisana Zakonom o životnoj sredini ("Sl. list RCG", 52/16).

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)**
- **Objasnite preferiranu opciju?**

- Jedini način za utvrđivanje promjena kvaliteta i kvantiteta životne sredine i poređenje sa propisanim vrijednostima u različitim segmentima životne sredine, na osnovu čega se vrši identifikacija potrebnih mjera za unaprjeđenje stanja, jeste sprovođenje monitoringa i, na bazi njega, izrada godišnje Informacije o stanju životne sredine. Stoga se "status quo" ne može uzeti kao prihvatljiva opcija.
- Rezultati monitoringa životne sredine će poslužiti i u definisanju preporuka i mjera koje treba sprovesti u narednom periodu u cilju poboljšanja stanja kvaliteta vazduha.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**

Donošenje

- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Realizacija Programa monitoringa životne sredine može uticati na nadležne institucije u različitim oblastima životne sredine jer na osnovu rezultata ovog programa, shodno ocjeni stanja, definišu se preporuke za unaprjeđenje na osnovu kojih će se propisati određene obaveze nadležnim institucijama.

- Realizacija Programa monitoringa životne sredine će uticati na sve građane Crne

Gore, jer će dati jasnu sliku o stanju životne sredine kada je u pitanju kvalitet vazduha i ukazati na probleme koji postoje.

- Pozitivan uticaj realizacije Programa monitoringa ogleda se u ispunjavanju zakonskih obaveza, ispunjavanju obaveza izvještavanja prema međunarodnim institucijama, obezbjeđivanju Ustavnog prava građana o mogućnosti dobijanja informacija o životnoj sredini.
- Realizacijom mjera unaprijediće se stanje životne sredine.
- Realizacija Programa monitoringa neće izazvati troškove građanima i privredi, osim sredstava planiranih u budžetu za tu svrhu.
- Sprovođenje Programa monitoringa u potpunosti opravdava planirane troškove.
- Program utiče na tržišnu konkurenciju u smislu izbora ponuđača u okviru tenderskog procesa.
- U procesu donošenja ovog propisa nijesu utvrđene biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za realizaciju Programa monitoringa životne sredine za 2021. godinu obezbijedena su finansijska sredstva u skladu sa Zakonom o budžetu, u ukupnom iznosu od 242.250,00 €, kod Agencije za zaštitu životne sredine 41504A0290 (organizacioni kod 41504) na programu 18003- ekologija i priroda, potprogram - 18003004- monitoring i unapredjenje životne sredine, aktivnost - 18003004 001- monitoring, analiza i izvještavanje.
- Ukupni iznos izdvojen za sprovođenje Programa monitoringa životne sredine od 242.250,00 €, podjeljen je na sljedeće stavke:

- 4147 **Konsultantske usluge** -
- 90.750,00 €- kalibracija
- 97.500,00 €- praćenja kvaliteta vazduha;
- 5.000,00 €- gasovi i kalibracione smjese

- 5.000,00 eura.-alergeni polen suspendovan u vazduhu.
- 4153 **tekuće održavanje opreme** -
- 44.000,00 € - nabavka rezervnih djelova za stanice za mjerenje kvaliteta vazduha.
- Finasijska sredstva za tekuću godinu su obezbijedena Zakonom o budžetu za 2021.godinu, dok su takođe planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu.
- Realizacijom Programa monitoringa, osim sredstava planiranih u budžetu za tu svrhu, neće izazvati dodatne troškove, dok se prihod od realizacije ovog programa ogleda u informaciji o stanju životne sredine kada je u pitanju kvalitet vazduha i ukazati na probleme koji postoje.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, obrazložiti.

- U izradi Programa monitoringa životne sredine nije korišćena eksterna ekspertiza.
- Za donošenje Programa monitoringa životne sredine za 2021. godinu neophodno je mišljenje Ministarstva finansija.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Ne očekuju se prepreke u sprovođenju Programa monitoringa životne sredine, pod uslovom da se obezbijede potrebna finasijska sredstva.
- Raspisaće se tender za izbor subjekata koji će odraditi servis i kalibraciju uređaja za praćenje kvaliteta vazduha, a monitoring kvaliteta vazduha, realizuje Centar za ekotoksikološka ispitivanja Crne Gore, u skladu sa Zakonom o zaštiti vazduha („Sl.list Crne Gore“, br.25/10, 43/15) i monitoring alergenog polena koji realizuje Agencija za zaštitu životne sredine.
- Ispunjenje ciljeva utvrdiće se u okviru Informacije o stanju životne sredine za 2022. godinu koju će pripremiti Agencija za zaštitu životne sredine, na osnovu rezultata Programa monitoringa životne sredine za 2021, koja će zbog ograničenih finasijskih sredstava sadržati izvještaj o kvalitetu vazduha i alergenog polena.

Podgorica, 21.09.2021. godine

MINISTAR
 Prof. dr Ratko Mitrović

